

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/306/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615216142
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7615216142.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Diany Solčányovej a členiek senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a JUDr. Ludviky Bodnárovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú S. Y. nar. XX.XX.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi pracoviskom v Gelnici dieťaťa rodičov nebohej S. Y. nar. XX.X.XXXX a Z. S. nar. X.X.XXXX bývajúceho v N. S. č. XXX/X v H. zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hovan a Hospúdka, s.r.o. so sídlom na ulici M. Gorkého č. 8 v Spišskej Novej Vsi v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej starostlivosti navrhovateľov: 1. H. E. nar. X.X.XXXX a 2. S. E. nar. XX.X.XXXX obidvoch bývajúcich na I. ulici č. XXXX/XX v A. o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 10.7.2017 č.k. 16P 236/2015-192 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Otcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zveril maloletú S. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia a majú právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec zaviazal prispievať na výživu maloletej 70 Eur mesačne od právoplatnosti napadnutého rozsudku navrhovateľom vždy do 15-teho dňa v mesiaci dopredu. O úprave styku otca s maloletou rozhodol tak, že otec je oprávnený stretávať sa s ňou každý tretí týždeň v mesiaci od soboty od 10:00 hod. do nedele do 18:00 hod. bez prítomnosti navrhovateľov s tým, že si maloletú prevezme a vráti v určenom čase v mieste bydliska navrhovateľov a navrhovatelia sú povinní maloletú v určenom čase odovzdať otcovi a pripraviť ju na stretnutie s ním. O trovách znaleckého dokazovania rozhodol tak, že o nich rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti napadnutého rozsudku. O trovách účastníkov konania rozhodol tak, že žiaden z nich nemá právo na ich náhradu.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec s návrhom, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov konania. Uviedol, že konajúci súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne vec právne posúdil. Poukázal na skutočnosť, že maloletá s ním po smrti matky žila v spoločnej domácnosti, až kým sa o ňu nezačali zaujímať sestry jej matky. Vyslovil presvedčenie, že svojím konaním postupne spôsobili odcudzenie maloletej od neho, a preto neboli splnené zákonné podmienky pre zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Odmietol tvrdenia o jeho negatívnom vplyve na maloletú a nevhodných výchovných prostriedkoch. Priznal, že medzi ním a maloletou došlo ku konfliktu, pretože našiel u nej cigarety a videl ju fajčiť, preto jej zakázal, aby sa stretávala s kamarátkami, ktoré fajčili. Poukázal na závery znaleckého posudku, z ktorého vyplýva, že

maloletá otca neneguje ani neodmieta a nestotožňuje sa s názorom, že maloletá má byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov z dôvodu, že sa o ňu riadne nestaral. Zdôraznil, že uňho došlo k odcudzeniu s maloletou z dôvodu účelového konania navrhovateľov. On má zabezpečené všetky podmienky pre výchovu maloletej, pracuje, má stály príjem a zabezpečené bývanie a je schopný sa o ňu náležite postarať. Napadnuté rozhodnutie podľa jeho názoru obmedzuje jeho rodičovské práva, vykresľuje ho v negatívnom svetle a nezodpovedá najlepšiemu záujmu maloletej, ktorá je v pubertálnom veku a sama nevie jednoznačne prejavíť svoju vôľu.

3. Navrhovatelia vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhli napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť a uviedli, že brat maloletej je taktiež zverený do ich náhradnej osobnej starostlivosti potom, čo ich v dôsledku otcovho správania k nemu poprosil o pomoc, pretože už viac nechcel byť v starostlivosti otca. Tvrdenia o tom, žeby svojím konaním účelovo zapríčinili odcudzenie maloletej od otca, označili za nepravdivé a účelové. Otec maloletej zakazoval kontaktovať sa s ostatnými členmi rodiny, pričom maloletej sa podarilo iba prostredníctvom sociálnej siete skontaktovať sa s bratrancom a oni iba na základe výslovnej prosby maloletej začali konať vo veci jej zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti. Konštatovali, že maloletá je u nich spokojná a šťastná, vyrastá so svojím bratom a s otcom sa môže stretnúť kedykoľvek. Zdôraznili, že maloletá opakovane prejavila svoju vôľu byť zverená do ich náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť, pretože súd prvej inštancie na základe riadne vykonaného dokazovania a náležite zisteného skutočného stavu veci správne a zákonne rozhodol.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa § 395 CMP ak § 396 CMP neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona, ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

9. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že konajúci súd pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých vždy prihliadne na vôľu dieťaťa, ak dokáže chápať účel konania a zaujať k nemu stanovisko a vyhodnotí ju z hľadiska jeho veku, citovej a rozumovej vyspelosti. Konštatuje, že dieťa vo veku 16 rokov je natoľko rozumovo vyspelé, čoho dôkazom je aj skutočnosť, že v tomto veku je trestnoprávne zodpovedné a za splnenia určitých zákonných podmienok môže dokonca uzavrieť

manželstvo a následne nadobudnúť spôsobilosť na právne úkony, preto možno dôvodne predpokladať, že miera jeho vyspelosti odôvodňuje v konaní o jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti v plnej miere prihliadnúť na jeho vôľu a rozhodnúť o výchove v súlade s ňou za predpokladu, že navrhovatelia, do ktorých náhradnej osobnej starostlivosti si dieťa želá byť zverené, sú objektívne, v súlade so zákonnými požiadavkami Zákona o rodine spôsobilí riadne sa o neho postarať. K odvolacím námietkam otca dodáva, že maloletá je na prahu plnoletosti, v domácnosti navrhovateľov žije a do ich dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti bola zverená v roku 2015 vo veku 14 rokov, potom, čo sama vyhľadala a kontaktovala navrhovateľov s požiadavkou byť zverená do ich náhradnej osobnej starostlivosti, tak, ako jej mladší brat Dávid, pričom snaha, ktorú musela vynaložiť na to, aby sa s ním skontaktovala, je taktiež dôkazom jej riadne prejavenej vôle. Odvolací súd poukazuje aj na skutočnosť, že dieťa vo veku 14 rokov je natoľko rozumovo vyspelé, že dokáže jednoznačne formulovať svoj názor, uvedomiť si následky svojho konania, niesť primeranú zodpovednosť a zhodnotiť, v ktorom prostredí sa cíti dobre, bezpečne a ktoré považuje za svoj domov. Maloletá žije v domácnosti navrhovateľov viac ako dva roky, pričom v tomto období mala možnosť slobodne sa rozhodnúť, či sa chce vrátiť k otcovi alebo nie. K ostatným odvolacím námietkam odvolací súd konštatuje, že v konaní nebolo preukázané, že by navrhovatelia účelovo vplývali na vôľu maloletej, ktorá mala možnosť rozhodnúť sa, či chce žiť v ich domácnosti v čase, kedy bol do ich náhradnej osobnej starostlivosti zverený brat maloletej O., pričom v tomto čase sa rozhodla zostať v osobnej starostlivosti otca, a až na základe vlastného uváženia zmenila svoj názor, iniciatívne kontaktovala navrhovateľov a vyslovila vôľu byť zverená do ich náhradnej starostlivosti, pričom svoju vôľu v priebehu dočasného zverenia do ich osobnej starostlivosti nezmenila, v konaní vo veci samej naďalej trvala na tom, že chce zostať žiť v ich domácnosti, v dôsledku čoho odvolacie námietky otca o účelovom a lstivom konaní navrhovateľov, výsledkom ktorého malo byť odcudzenie maloletej od neho, neobstoja. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne a zákonne rozhodol aj o výživnom a úprave styku otca s maloletou, pričom otec za predpokladu, že maloletá bude zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov nenamietal určené výživné ani rozsah úpravy styku. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

10. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

12. Odvolací súd rozhodol o podanom návrhu otca na priznanie náhrady trov odvolacieho konania tak, že otcovi náhradu trov konania podľa § 52 CMP nepriznal. Poukazuje na skutočnosť, že v tomto prípade neboli splnené zákonné podmienky pre priznanie náhrady trov odvolacieho konania podľa § 55 CMP, nakoľko vzhľadom na okolnosti prípadu, v ktorom odvolací súd odvolacím námietkam otca nevyhovel, napadnuté rozhodnutie v plnej miere potvrdil ako vecne správne, by nebolo spravodlivé, aby otcovi náhradu trov odvolacieho konania priznal.

13. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).